

REFERAT |SØG| Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne (2012-2019) d. 03-02-2015

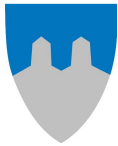
Mødedato Tirsdag d. 03. februar 2015 kl. 12:00

Mødested Søgne

Indholdsfortegnelse

- Forside Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne 03.02.2015.....	3
- Saksliste Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne 03.02.2015.....	6
PS 115 Godkjenning av protokoll fra møte 18.11.14.....	9
PS 215 Referatsaker 03.02.14.....	15
PS 315 Orientering om fiskeplass for rullestolbrukere.....	17
PS 415 Eventuelt 03.02.15.....	20
RS 115 Referat fra møte om selvhjelp - 13.11.14.....	22
RS 215 Møteprotokoll 13.11.14 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.....	33
RS 315 Vårkonferanse 2015 - Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder.....	48
RS 415 Fylkespris for universell utforming.....	50
RS 515 Informasjonsskriv - Kommunenes og fylkeskommunenes ansvar og oppgaver for rådet for]	53
Z foreløpig protokoll fra møte i RFF 03.02.15.....	61

**Punkt 1: - Forside Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne
03.02.2015**

SØGNE KOMMUNE

Møteinnkalling

Utvalg: Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne
Møtested: Søgne rådhus - Kommunestyresalen
Dato: 03.02.2015
Tid: 13:30

Forfall meldes til utvalgssekretær Ingrid Nyquist, ingrid.nyquist@sogne.kommune.no, som sørger for innkalling av vararepresentanter. Vararepresentanter møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Reprenter
Anniken Gray	Leder	AP
Vibecke Andersen	Medlem	H
Kari Try Marøy	Medlem	
Asbjørn Olaussen	Nestleder	
Frank Gyland	Medlem	

Kommunalsjef Gustav Skretting og Enhetsleder for eiendom Ola Frøysland vil orientere om ombyggingsplaner på omsorgssenteret og planer for Linnegrøvan 34.

Søgne 27.01.15

Anniken Gray (sign.)
Leder

Camilla Erland Aarnes (sign.)
Rådgiver

**Punkt 2: - Sakliste Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne
03.02.2015**

Saksnr	Innhold	U.off.
PS 1/15	Godkjenning av protokoll fra møte 18.11.14	
PS 2/15	Referatsaker 03.02.14	
RS 1/15	Referat fra møte om selvhjelp - 13.11.14	
RS 2/15	Møteprotokoll 13.11.14: Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	
RS 3/15	Vårkonferanse 2015 - Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	
RS 4/15	Fylkespris for universell utforming	
RS 5/15	Informasjonsskriv - Kommunenes og fylkeskommunenes ansvar og oppgaver for rådet for personer med nedsatt funksjonsevne	
PS 3/15	Orientering om fiskeplass for rullestolbrukere	
PS 4/15	Eventuelt 03.02.15	

Punkt 3: PS 115 Godkjenning av protokoll fra møte 18.11.14

Saksframlegg

Godkjenning av protokoll fra møte 18.11.14

Utv.saknr	Utvalg	Møtedato
1/15	Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	03.02.2015

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne godkjenner protokoll fra møte 18.11.14.

Vedlegg

- 1 Protokoll fra møte 18.11.14

SØGNE KOMMUNE

Møteprotokoll

Utvalg: Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne
Møtested: Kommunestyresalen - Søgne rådhus
Dato: 18.11.2014
Tid: 13:30

Faste medlemmer som møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Asbjørn Olaussen	NESTL	
Anniken Gray	LEDER	AP
Kari Try Marøy	MEDL	
Frank Gyland	MEDL	
Vibecke Andersen	MEDL	H

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Ingrid Nyquist	Konsulent

Av 5 medlemmer var 5 til stede. Ingen merknader til sakskart eller innkalling, datert 12.11.14.

Sakskartet omfattet PS 30/14 – 34/14 og RS 47/14 – 51/14.

Underskrift:

Vi bekrefter med våre underskrifter at protokollen er ført i samsvar med det som ble bestemt i møtet.

Anniken Gray Leder	Ingrid Nyquist Konsulent
-----------------------	-----------------------------

Saksnr	Innhold	U.off.
PS 30/14	Godkjenning av protokoll fra møte 04.11.14	
PS 31/14	Referatsaker 18.11.14	
RS 47/14	Møteinnkalling - Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 13.11.14	
RS 48/14	Tilleggssakskart 13.11.14 - Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	
RS 49/14	Tilleggssakskart - Spesialundervisning i videregående opplæring -	

	tilbakemelding etter forvaltningsrevisjonen
RS 50/14	Tilleggssakskart til møte 13.11.14 - Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
RS 51/14	Handlingsprogram 2015-2019 - LIM-planen
PS 32/14	Årsbudsjett 2015. Økonomiplan 2015-2018
PS 33/14	Orientering om fiskeplass for rullestolbrukere
PS 34/14	Eventuelt 18.11.14

PS 30/14 Godkjenning av protokoll fra møte 04.11.14

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne godkjenner protokoll fra møte 04.11.14.

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 18.11.2014

Behandling:

Ingen merknader.

Vedtak/innstilling:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne godkjenner protokoll fra 04.11.14.

PS 31/14 Referatsaker 18.11.14

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar referatsakene til orientering.

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 18.11.2014

Behandling:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar referatsakene til orientering.

Vedtak/innstilling:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar referatsakene til orientering.

RS 47/14 Møteinnkalling - Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 13.11.14

RS 48/14 Tilleggssakskart 13.11.14 - Råd for mennesker med nedatt funksjonsevne

RS 49/14 Tilleggssakskart - Spesialundervisning i videregående opplæring - tilbakemelding etter forvaltningsrevisjonen

RS 50/14 Tilleggssakskart til møte 13.11.14 - Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

RS 51/14 Handlingsprogram 2015-2019 - LIM-planen

PS 32/14 Årsbudsjett 2015. Økonomiplan 2015-2018

Saksprotokoll i Eldrerådet - 17.11.2014

Behandling:

Eldrerådet hadde følgene enstemmig merknad til økonomiplanen 2015-2018.

Innstilling:

Eldrerådet mener at økonomiplanen 2015 -2018 har mange positive sider. Vi er fornøyd med at dagtilbudet for demente vil bli styrket fra neste år. Vi håper vi med dette får vekk ventelister på tilbudet.

Videre er vi glad for at 30 omsorgsboliger vil bli ferdigstilt innen 2017.

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 18.11.2014

Behandling:

Kun 2 av 5 medlemmer møtte. Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne var dermed ikke beslutningsdyktige og kunne ikke behandle saken.

PS 33/14 Orientering om fiskeplass for rullestolbrukere

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne henstiller om at kommunen jobber videre med å søke elvens grunneiere om muligheten til å utarbeide en fiskeplass for rullestolbrukere.

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 18.11.2014

Behandling:

Vedtak/innstilling:

PS 34/14 Eventuelt 18.11.14

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 18.11.2014

Behandling:

Vedtak/innstilling:

Punkt 4: PS 215 Referatsaker 03.02.14

Saksframlegg

Referatsaker 03.02.14

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
2/15	Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	03.02.2015

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar referatsakene til orientering.

Punkt 5: PS 315 Orientering om fiskeklass for rullestolbrukere

Saksframlegg

Orientering om fiskeplass for rullestolbrukere

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
33/14	Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	18.11.2014
3/15	Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	03.02.2015

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne henstiller om at kommunen jobber videre med å søke elvens grunneiere om muligheten til å utarbeide en fiskeplass for rullestolbrukere.

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 18.11.2014

Behandling:

Vedtak/innstilling:

Bakgrunn for saken:

PS 29/14 Eventuelt 03.11.14

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 04.11.2014

Behandling:

Leder Gray (AP) - Etterspør svar på innspill sendt kommunen vedrørende muligheten for å utarbeide en fiskeplass ved Søgneelva, som er tilrettelagt for rullestolbrukere.

Saksutredning:

Utvalgssekretæren har vært i kontakt med Ordføreren og etterlyst svar på innspill om muligheten for å utarbeide en fiskeplass tilrettelagt for rullestolbrukere. Saken ble først nevnt i rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne 03.02.14. Saken ble videre behandlet under eventuelt i møte av 25.02.14:

PS 8/14 Eventuelt 25.02.14

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 25.02.14

Behandling:

Tilrettelagt fiskeplass langs Søgneelva

Leder Anniken Gray orienterte om møtet med ordfører om saken. Ordfører følger opp saken i kommunen.

Medlem Frank Gyland har undersøkt om aktuelle plasser og har vært i kontakt med personer som kjenner elva, og vil komme nærmere tilbake plassering hvis det er interesse for saken i kommunen.

Ordføreren opplyser at det må fremmes en innstilling fra rådet, om at kommunen jobber videre med å søke elvens grunneiere om muligheten til å utarbeide en slik fiskeplass.

Punkt 6: PS 415 Eventuell 03.02.15

Saksframlegg

Eventuelt 03.02.15

Utv.saknr	Utvalg	Møtedato
4/15	Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	03.02.2015

Punkt 7: RS 115 Referat fra møte om selvhjelp - 13.11.14

Selvhjelp Norge
Nasjonalt kompetansesenter
for selvorganisert selvhjelp

Referat av møte med selvhjelp Norge – torsdag 13. november 2014

Tilstede: Kari Kastmann (Selvhjelp Norge), Rachel Caroline Papa (daglig leder Søgne Frivilligsentral), Gerd Lie (Enhetsleder Kvalifisering), Maud Irene Y. Aurebekk (Intro), Merete Frøysland (Psykisk helse), Jarle Langeland (rektor Tinntjønn Ungdomsskole), Anita Hagen (utplassert i SøF gjennom NAV)

Kl 12.15 – 12.50 – Gustav Skretting kom og var med på samtaler om veien videre.

Selvorganiserte selvhjelpsgrupper

Invitasjonen ble sendt ut til «alle» i kommunen, politikere og lag og foreninger. Invitasjoner ble også sendt til kommunalt ansatte gjennom Gustav Skretting. Invitasjone på skjerm i biblioteket, annonse i budstikka samt på facebook.

Hva er selvhjelp? Selvhjelp er å ta utgangspunkt i opplevelsen av eget problem, gå inn i en prosess sammen med andre, for gjennom denne å erverve innsikt som aktiverer bruk av egne erfaringer for å oppnå endring.

Det ble presentert et veldig inspirerende opplegg om prinsippene og metoden rundt selvhjelp.

En viktig diskusjon som også Skretting deltok i var: Hvordan kan vi ta dette videre og skape lokal forankring og blant annet få begrepet og aktiviteten selvhjelp inn i de kommunale helseplanene?

- 1) Søgne Frivilligsentral blir konkret kontaktpunkt
- 2) Vi avholder kurs for igangsettere
- 3) Vi jobber for å få innpass på enhetsmøter og andre møter der ledere møtes for å gi info om konseptet
- 4) Vurdere å trykke opp en lokal brosjyre

- 5) Kampanjestøtte fra selvhjelp Norge (Allerede i gang med en nasjonal kampanje)
- 6) Videre oppfølging fra Selvhjelp Norge etter behov/ønske
- 7) Jobbe for å etablere lokalt nettverk for erfaringsdiskusjon og videre utvikling => Hvem er viktige å få med i et slikt nettverk?
- 8) Kan vi få opp god info på kommunenes hjemmeside med link til Søgne Frivilligsentral?

Søgne og Songdalen Budstikke kom og lagde en reportasje.

Videre: onsdag 19. og torsdag 20. november arrangeres igangsetterseminar. Har fem påmeldte til dette.

Til Ordføreren: henviser til vedlegg av politiske dokumenter og føringer hvor det er tydelig forankring av selvhjelp som metode.

Her har kommunen en gylden anledning til å engasjere seg i selvhjelp og bidra til at de føringer som ligger faktisk blir fulgt. Vi hjelper til med å skaffe med verktøyene, dere lærer å bruke dem!

Referent: Rachel Caroline Papa

Fra: Gustav Skretting[Gustav.Skretting@sogne.kommune.no] Dato: 19.11.2014 08:14:48 Til: Postmottak Tittel: VS: Referat fra infomøte om Selvhjelp - 13.11.14

Kan denne legges i ephorte.

Hilsen Gustav.

Fra: Søgne Frivilligsentral [mailto:post@sogne.frivilligsentral.no]

Sendt: 18. november 2014 14:58

Til: Åse R Severinsen

Kopi: Gustav Skretting; christian.eikeland@politiker.vaf.no

Emne: Referat fra infomøte om Selvhjelp - 13.11.14

Hei Åse,

Sender som avtalt et lite referat fra møte vi hadde om selvhjelp.

Håper det gir litt info og mer forståelse.

Ta gjerne kontakt dersom det er noe du lurer på!

Legger også ved et dokument som viser til Selvhjelpsarbeidets sentralpolitiske forankring (tekster)

Jeg ønsker deg en strålende dag!

Med vennlig hilsen

 logo_lokal_grønn_mail

Rachel Caroline Papa

Daglig leder

Søgne Frivilligsentral

Mail: post@sogne.frivilligsentral.no

Mob: 48295812

Web: www.sogne.frivilligsentral.no

Selvhjelpsarbeidets sentralpolitiske forankring (tekster)

Frivillighetsmeldinga 1993 – se

http://www.selvhjelp.no/filestore/Stmeld_16_1993_1994_Om_selvhjelp.pdf

(Dette er en lengre tekst, og kun elektronisk tilgjengelig på våre sider)

Folkehelsemeldinga (St.meld. 16 – 2002/2003)

6.3.1 Nasjonal plan for selvhjelp

Angstringen har beskrevet selvhjelp på følgende måte: «Selvhjelp er å ta tak i egne muligheter, finne fram til egne ressurser, ta ansvar for livet sitt og selv styre det i den retning en ønsker. Selvhjelp er å sette i gang en prosess, fra passiv mottaker til aktiv deltaker i eget liv.»

Selvhjelp fjerner ikke nødvendigvis behovet for bistand, men det kan gjøre den enkelte bedre i stand til å uttrykke sitt problem og dermed skape grunnlag for mestring og en bedre livskvalitet. Å delta i en selvhjelpsgruppe kan også bidra til å styrke mulighetene til å nyttiggjøre seg profesjonell bistand. Regjeringen ser ikke en satsing på selvhjelp som en avlastning for det offentlige hjelpeapparat, men som et viktig supplement eller et alternativ til profesjonell hjelp.

Boks 6.6 Eksempel – Selvhjelpsgruppene, Norsk selvhjelpsforum

- *Målet er å få i gang forandringsprosesser, slik at hver og en kan finne sin egen vei. En selvhjelpsgruppe er altså ikke et kurs der du tilføres kunnskap utenfra, men et forpliktende arbeidsfelleskap der du henter din kunnskap innenfra. Du er med i en gruppe så lenge du selv føler behov for det.*
- *I en selvhjelpsgruppe er ingen leder og ingen profesjonelle hjelpere. Alle er deltakere. Alle har ansvar. Og basisen for arbeidet er kunnskap om felles problematikk.*
- *Når en deltaker snakker om sine opplevelser, vil det treffe de andre deltakerene på ulike måter og skape ulike reaksjoner. Det er evnen til å ta inn over seg reaksjonene som oppstår – og evnen til å gi uttrykk for dem, som øves opp i en selvhjelpsgruppe.*

Det er gjort en del utviklingsarbeid på selvhjelpsfeltet de siste årene, bl.a. som følge av at stiftelsen Norsk selvhjelpsforum ble opprettet i 1988. Det finnes selvhjelpsgrupper for en rekke pasientgrupper, pårørende, mennesker som opplever seg diskriminert, og for mennesker som opplever livskriser som dødsfall, samlivsbrudd eller arbeidsledighet.

Det går et viktig skille mellom selvhjelpsgrupper og andre former for støttende arbeid som likemannsarbeid, aktivitetsgrupper, sosiale støttegrupper osv. Det finnes selvhjelpsarbeid basert på systematiske brukererfaringer og på faglig, forskningsbasert selvhjelp. Vi vet også at noen fagmiljøer er interesserte i selvhjelpsmetoden som verktøy. Feltet er i dag sammensatt og fragmentert, og mangel på systematisk satsing gjør at selvhjelp som verktøy ikke er tilgjengelig for alle som kan ha behov for det. Selvhjelp er et redskap både for brukere og hjelpere i mange sammenhenger, men vi

vet ikke nok om dette. Det er mangel på systematisk forskning om selvhjelpsmetodikken og effektene av selvhjelpsarbeid.

For å styrke selvhjelpsarbeidet, vil det i begynnelsen av 2003 bli utarbeidet en plan for en systematisk oppbygging av selvhjelpsfeltet på ulike nivåer. Det overordnede målet med den nasjonale planen er å styrke selvhjelpsarbeidet. Satsingen skal bidra til at tidligere erfaringer fra selvhjelpsrelatert arbeid og prosjekter tas i bruk og utvikles videre, og at selvhjelpsarbeidet i eksisterende nettverk og organisasjoner styrkes. Planen skal på overordnet nivå bidra til å bygge opp og legge til rette for strukturer som sikrer at selvhjelpsarbeidet styrkes og videreføres etter 2006. Målet er å gjøre selvhjelp som metode tilgjengelig for flere, fremme systematisk kunnskap og metodeutvikling om selvhjelp og bidra til at selvhjelp som verktøy kan brukes innen psykisk helsearbeid, både for brukere og hjelpere.

Boks 6.7 Tiltak – Plan for selvhjelpsfeltet

Regjeringen vil:

- Etablere et knutepunkt som kan drive utstrakt informasjons- og formidlingsarbeid, kunnskapsutvikling og være koordinator i et nettverk for selvhjelp.
- Styrke selvhjelpsarbeidet gjennom midler til forskning og kunnskapsutvikling.
- Etablere en tilskuddsordning for selvhjelp for å stimulere til økt selvhjelpsaktivitet i forhold til psykisk helse.
- Arrangere en nasjonal konferanse i 2003 som skal samle aktører på selvhjelpsfeltet og igangsette et selvhjelpsnettverk.
- Arrangere en internasjonal konferanse i 2005 med sikte på å utvide kunnskapen om selvhjelp.

Nasjonal Plan for selvhjelp – se

<http://www.selvhelp.no/no/Tematisert/Samfunns-perspektiv/Samfunn/Nasjonal+plan+for+selvhjelp.9UFRjUYg.ips>

Statsbudsjette(ne)

Selvhelp på statsbudsjettet for 2011

Regjeringen la i oktober 2010 fram St.prp.nr. 1 2010-2011, Statsbudsjettet for 2011. Budsjettet la opp til en videre satsing på selvorganisert selvhjelp. Forslaget ble vedtatt gjennom Stortingets behandling av budsjettet.

Utdrag fra statsbudsjettet (Prop. 1S 2010/2011, Tilråding fra Helse- og omsorgsdepartementet):

Kap 764 Psykisk helse

"....Selvhjelp

Selvhjelpsmetodikk er et viktig supplement for mange som har behov for å styrke sin psykiske helse. Arbeidet med Nasjonal plan for selvhjelp skal bidra til at tidligere erfaringer fra selvhjelpsrelatert arbeid og prosjekter tas i bruk og utvikles videre, og at selvhjelpsarbeidet i eksisterende nettverk styrkes. Målet er å gjøre selvorganisert selvhjelp som metode tilgjengelig for flere og å fremme systematisk kunnskap og metodeutvikling om selvhjelp. Feltet er i utvikling og metodikken er stadig mer etterspurt både i offentlig og privat sektor, i organisasjoner osv. Knutepunktet Selvhjelp Norge og tilskuddsordningen for forskning på selvhjelp er to viktige pilarer i arbeidet med å videreutvikle dette feltet.

Det ble bevilget 12,4 mill. kroner til satsingen på selvhjelp i 2010. Det er etablert fire distriktskontorer for selvorganisert selvhjelp. Distriktskontorenes oppgaver er blant annet å være en pådriver for utvikling av selvhjelpsarbeidet i samarbeid med lokale aktører, være en faglig ressurs i sitt dekningsområde, drive lokal igangsetter trening og samarbeide med lokale møteplasser etter hvert som disse etableres. **Det foreslås å bevilget 13 mill. kroner til formålet i 2011.**

...."

Det legges også opp til at satsningen på selvhjelp i rusfeltet, gjennom Opptappingsplanen for rusfeltet, skal videreføres og styrkes.

Utdrag fra statsbudsjettet (Prop. 1S 2010/2011, Tilråding fra Helse- og omsorgsdepartementet): **Kap 763 Rustiltak**

"...Selvhjelp skal styrkes. Norsk Selvhjelpsforum har på oppdrag fra Helsedirektoratet kartlagt og beskrevet selvhjelpstilbudet på rusfeltet og oppsummert aktuell forskning om selvhjelp. Nyere forskning om selvhjelpsgrupper i rusfeltet dokumenterer nytten av å delta. Det er over 400 selvhjelpsgrupper på rusfeltet. Selvhjelpstilbudet og metodene skal gjøres kjent blant brukere, i kommunene og i spesialisthelsetjenesten...."

Statsbudsjettet 2012

«Statsbudsjettet for 2012 gir rom for opprettelse av Selvhjelp Norges siste distriktskontor. For øvrig gir statsbudsjettet støtte til den tidligere strategien og selvhjelp på rusfeltet integreres nå med det søvrige selvhjelpsarbeidet.

"Selvorganisert selvhjelp er et viktig supplement for mange som har behov for å styrke sin psykiske helse. Målet med bevilgningen er å gjøre selvorganisert selvhjelp som metode tilgjengelig for flere og å fremme systematisk kunnskap og metodeutvikling om selvhjelp. Det bevilges 13,5 mill. kroner til formålet i 2012. Bevilgningen må sees i sammenheng med bevilgninger til rusfeltet under kap.763."

Statsbudsjettet RUS, kap. 763:

"Selvorganisert selvhjelp er et viktig satsingsområde. I 2010 hadde Selvhjelp Norge en særlig satsing på rusmiddelfeltet. Dette var en vellykket strategi og rusmiddelfeltet vil i årene som kommer være en integrert del av satsingen på selvorganisert selvhjelp. Det vises til omtale under kap. 764, post 72."

Statsbudsjettet for 2013

Selvorganisert selvhjelp er omtalt på to områder i Statsbudsjettet for 2013: innenfor rusfeltet og innenfor området psykisk helse.

Fra statsbudsjettets kapittel 764 Psykisk helse, om Selvhjelp:

"Selvorganisert selvhjelp er et viktig supplement for mange som har behov for å styrke sin psykiske helse. Målet med bevilgningen er å gjøre selvorganisert selvhjelp som metode tilgjengelig for flere og å fremme systematisk kunnskap og metodeutvikling om selvhjelp.

I 2011 ble det gjennomført en nasjonal informasjonskampanje for økt allmennkunnskap om selvorganisert selvhjelp. Selvhjelp Norge utgir et elektronisk nyhetsbrev som har om lag 12 000 mottakere, blant dem kommuner, Nav, høgskoler, arbeidslivets organisasjoner, bedriftshelsetjenester, fylker, helseforetak, frivillige organisasjoner, politikere og enkeltpersoner. Forskning på selvorganisert selvhjelp er viktig i arbeidet for å videreutvikle feltet. I 2011 mottok Norsk institutt for by- og regionsforskning (NIBR) i samarbeid med Diakonhjemmets høgskole og Høgskolen i Oslo midler til forskning. NIBR-rapporten Etablering og igangsetting av selvhjelpsgrupper ble gitt ut i mars 2012 og dokumenterer erfaringer fra etablering og igangsetting av selvhjelpsgrupper i Vestfold.

I 2012 er den desentraliserte strukturen fullt utbygd med sju distriktskontorer. Interessen for selvorganisert selvhjelp er økende. Modellen med distriktskontorer skal evalueres i 2013.

Det ble bevilget 13,5 mill. kroner til formålet i 2012. Det foreslås bevilget 14 mill. kroner i 2013. Bevilgningen må sees i sammenheng med bevilgninger til rusfeltet under kap.763."

Opptrappingsplanen for rusfeltet

«Selvhjelpsperspektivet innen rusfeltet skal styrkes. Arbeidet skal ses i sammenheng med Nasjonal plan for selvhjelp hvor det foregår et systematisk arbeid for å styrke selvhjelp som en del av psykisk folkehelsearbeid, jf. St.meld. nr. 16 (2002–2003), Resept for et sunnere Norge – folkehelsepolitikken. Selvhjelp og deltakelse i selvhjelpsgrupper kan hjelpe den enkelte til å ta i bruk egne ressurser i samarbeid med andre. Det er etablert et nasjonalt knutepunkt for selvhjelp på www.selvhelp.no. Mestringsperspektivet i selvhjelp er ikke minst viktig for personer med rusmiddelavhengighet og deres pårørende. Organisasjoner og institusjoner som driver selvhjelp i rusfeltet er en del av knutepunktets nettverk og partnere. Knutepunktet skal bidra til systematisk utvikling av selvhjelp som metode og verktøy i rusfeltet, og bidra til å gjøre selvhjelp kjent blant brukere og ansatte i det kommunale hjelpeapparatet og i spesialisthelsetjenesten.»

Strategiplan for arbeid og psykisk helse

Det er en overordnet målsetting for arbeids- og velferdsetaten og kommunenes helse- og sosialtjenester å bidra til å styrke sine brukeres evne til å mestre tilværelsen og eget liv. Til grunn for dette perspektivet ligger et syn på mennesket som den fremste eksperten på eget liv og som selv vet best hva som er bra, nyttig og viktig for han eller henne.

Selvhjelp er et prioritert område i Opptappingsplanen, jf. Nasjonal plan for selvhjelp

«Selvhjelp er rettet mot egenmestring og brukermedvirkning. I den nasjonale planen for selvhjelp beskrives selvhjelp slik: "Selvhjelp er å ta tak i egne muligheter, finne fram til egne ressurser, ta ansvar for livet sitt og selv styre det i den retning en ønsker. Selvhjelp er å sette i gang en prosess, fra passiv mottaker til aktiv deltaker i eget liv." Selvhjelp kan styrke evnen til å mestre eget liv, øke livskvaliteten og bedre menneskers mulighet til å delta i samfunnet. Selvhjelp er også et verktøy for å fremme brukermedvirkning. Selvhjelp som forståelse og arbeidsmåte vil derfor være et viktig bidrag for å skape god praksis på innsatsområdene i strategien.»

Samhandlingsreformen (kommunale lærings- og mestringssentre) St.meld. nr. 47 (2008-2009)

«6.6 Lærings- og mestringstilbud og egenbehandling

*Lærings- og mestringstilbud kan være både primærforebygging og sekundærforebygging. Lavterskeltilbud om røykeslutt, kostveiledning og fysisk aktivitet til høyrisikogrupper som står i fare for å utvikle enkelte livstilssykdommer, kan karakteriseres som primærforebygging. Oppgaver som i større grad er innrettet mot grupper i faresonen der siktemålet er å hindre videreutvikling eller tilbakefall til vanskelige livssituasjoner eller sykdom kan karakteriseres som sekundærforebygging. Oppgavene kan omhandle kurstilbud og **selvhjelpsgrupper** for ulike brukergrupper eller fagpersonell, for eksempel mestringkurs, innføringskurs for likemenn/veiledere og oppfølgingskurs for samme målgruppe, livsstilskurs for type 2-diabetikere og kurs i helsepedagogikk.»*

Når det gjelder det å henvise til Samhandlingsreformen vil vi også kunne vise til økt vektlegging av forebyggende arbeid, både mtp fysisk og psykisk helse, dvs generelle føringer for reformen.

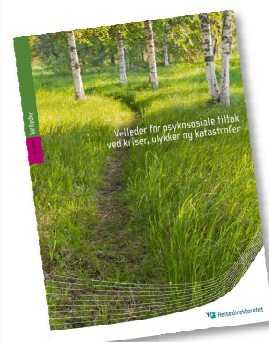
Veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer (august 2011)

2.9.3 Nasjonalt knutepunkt for selvhjelp

Selvhjelp er styringsarbeid som bidrar til at mennesker tar i bruk og gjen-erobrer egne krefter på en måte som gjør at mestring og livskvalitet øker og endringer blir varige. Nasjonalt knutepunkt for selvhjelp har etablert en rekke distriktskontorer for selvhjelp. Distriktskontorene skal blant annet ha i oppgave å:

- være en pådriver for utvikling av selvhjelpsarbeidet i samarbeid med lokale aktører og gjennom dette å bygge nettverk
- være et informasjonspunkt og faglig ressurs for selvhjelp i sitt dekningsområde
- drive lokal igangsettertrening og etablere nettverk for igangsettere.
- igangsette grupper i samarbeid med lokale aktører i det området/lokalsamfunnet kontoret er etablert

Kommuner, regionale helseforetak, arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner, NAV- kontor, frivillige organisasjoner og andre interesserte kan ta kontakt med distriktskontorene for videre informasjon og samarbeid.

Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011-2016 (Meld. St. 16 (2010-2011))

«5 Fremtidens kommunale helse- og omsorgstjeneste

Det finnes en rekke individ- og grupperettede kurs om forebygging ved lettere psykiske lidelser, for eksempel kurs i mestring av depresjon (KiD). Disse har vist seg å ha god effekt. Det finnes også metoder for å avdekke problemer tidlig. Selvhjelpsmetodikk er et godt tilbud for mange. Også rusforebygging i arbeidslivet må styrkes, og tiltak for arbeid og aktivitet for mennesker med rusrelaterte problemer må videreutvikles.»

«Se meg!» - en helheltlig rusmiddelpolitikk- (Meld. St. 30 -2011/2012)

6.4

Selvhjelp

Kunnskap fra selvhjelpsfeltet viser at enkelte personer med rusproblemer kan komme seg ut av problemene ved egen hjelp og mestre livet godt. Dette er et viktig perspektiv i arbeidet.

Selvhjelpsgruppene er en verdifull tilleggsressurs til det ordinære hjelpetilbudet.

Norsk selvhjelpforum har kartlagt og beskrevet selvhjelpstilbudet på rusfeltet og oppsummert aktuell forskning om selvhjelp. Det er igangsatt utvikling av en e-læringsmodul i selvhjelpsarbeid. I tillegg har Selvhjelp Norge og Helsedirektoratet (2010) laget et informasjonshefte med oversikt over organisasjoner som tilbyr selvhjelpsgrupper for mennesker med rusproblemer: Selvorganisert selvhjelp i møte med rusproblemet.

7.2.2

Helsedirektoratet og Norsk selvhjelpsforum har laget en nasjonal plan for styrking av selvhjelpsfeltet innen psykisk helse (Helsedirektoratet 2004). Det vil bli utarbeidet en nasjonal plan for selvhjelp for rusavhengige og deres pårørende. Selvhjelpsgrupper for rusavhengige er nærmere omtalt i kapittel 6.

Veileder for etablering og drift av frisklivssentraler (april 2013)

7.9 Selvorganisert selvhjelp

I Nasjonal plan for selvhjelp defineres selvhjelp slik: "Selvhjelp er å ta tak i egne muligheter, finne fram til egne ressurser, ta ansvar for livet sitt og selv styre det i den retning en ønsker. Selvhjelp er å sette i gang en prosess, fra passiv mottaker til aktiv deltaker i eget liv" (108). Gjennom selvhjelpsarbeid setter mennesker seg i stand til å være aktive i sin egen endringsprosess. Utgangspunktet er den enkeltes erfaringsbaserte kunnskap. Det bør skapes mulighet for å etablere selvhjelpsgrupper i løpet av, eller i etterkant av, reseptperioden.

Det selvorganiserte selvhjelpsarbeidet er i stadig vekst, og for mange mennesker har det blitt et viktig supplement (eller alternativ) til det offentlige helsevesenet. Kunnskap om selvorganisert selvhjelp er et tilskudd til frisklivssentralenes verktøykasse. Helt konkret handler det om å informere mennesker om selvhjelp og legge til rette for å etablere selvhjelpsgrupper i lokalsamfunnene. Frisklivssentralene har en viktig oppgave når det gjelder å informere om selvorganisert selvhjelp. Selvhjelp Norge har materiell og kan bidra med kunnskap i form av foredrag og informasjonsmøter. Selvhjelp Norge drives på oppdrag fra Helsedirektoratet. Vil du vite mer om selvorganisert selvhjelp, kan du ta kontakt med [Selvhjelp Norge](#) (109).

Kommende veileder for kommunenes arbeid med rus og psykisk helse

Her har vi levert en tekst, men veilederen er forsinket fra direktoratet.

Meld. St. 15 (2012–2013) Melding til Stortinget : Forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner

10.7 Forholdet mellom frivillige organisasjoner og nasjonale myndigheter

*I Norge finnes det en lang rekke frivillige organisasjoner, private tiltak og **selvhjelps- og interessegrupper**. En del av disse kommer i sitt arbeid i kontakt med personer som er utsatt for vold i nære relasjoner. Det kan være grupper som driver rettighetsarbeid for barn, organisasjoner av og for kvinner med minoritetsbakgrunn, organisasjoner for personer med nedsatt funksjonsevne og personer med utviklingshemming, selvhjelpsgrupper og andre tiltak. Enkelte av disse organisasjonene arbeider utelukkende med voldsutsatte og voldsutøvere. De fleste har imidlertid bredere målgrupper, jf. også kapittel 6 om hjelpetilbudet.*

I arbeidet med voldsutsatte og voldsutøvere har de ikke-statlige organisasjonene spilt en viktig rolle, og i mange tilfeller inngår organisasjonene i det helhetlige hjelpetilbudet. Ofte vil de være et viktig supplement til det offentlige hjelpeapparatet. Det frivillige hjelpeapparatet i Norge er i stor grad finansiert ved offentlige midler. De frivillige tjenestene kan i mange tilfeller tilby andre løsninger og kvaliteter enn det offentlige hjelpeapparatet. I arbeidet mot vold i nære relasjoner har det offentlige tatt ansvar for å sikre et godt hjelpetilbud til voldsutsatte. Samtidig spiller også de frivillige organisasjonene en viktig rolle. Ofte vil det å sikre et mer likeverdig tilbud være et mål når det offentlige overtar ansvaret for et tilbud.

Det er fortsatt et potensiale for å styrke de frivillige organisasjonenes stilling og rolle i dette arbeidet, både som tilbyder av nærmere definerte tjenester og som korrektiv for myndighetenes arbeid. Igjen er det viktig å understreke at disse organisasjonene ikke skal erstatte offentlige tjenester og tilbud, men heller være et supplement til det offentlige hjelpeapparatet.

Det er behov for et møtepunkt mellom nasjonale myndigheter og frivillige organisasjoner og andre instanser som arbeider på feltet vold i nære relasjoner. Regjeringen ønsker derfor å etablere et forum for arbeid mot vold i nære relasjoner, tilsvarende kvinnevoldsforumet som opererte i perioden 2001 til 2004. Forumet skal bidra til å videreutvikle og styrke det faglige nettverket på området mellom statlige myndigheter, frivillige organisasjoner og ulike fagmiljøer. Forumet skal stimulere de involverte instansene til å utveksle informasjon og oppdatert kunnskap i og mellom gruppemøtene. En slik ordning skal bidra til at det blir enklere å formidle råd og initiativ til myndighetene og deltakerne imellom. Forumet skal bidra til koordinering og stimulering av offentlige myndigheters innsats på feltet. Justis- og beredskapsdepartementet vil lede forumet, som skal møtes 2-3 ganger i året.

I tillegg vil regjeringen etablere en tilskuddsordning for arbeidet mot vold i nære relasjoner som både frivillige organisasjoner og andre nasjonale og lokale aktører kan søke om midler fra. Tilskuddsordningen skal bidra til en styrking av arbeidet mot vold i nære relasjoner, særlig innrettet mot forebygging og samarbeid og samordning.

Selvhjelp Norge har fått en plass i dette forumet/møtepunktet.

Punkt 8: RS 215 Møteprotokoll 13.11.14 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Fra: Ingrid Nyquist[Ingrid.Nyquist@sogne.kommune.no]

Dato: 26.01.2015 07:58:13

Til: Camilla Erland Aarnes

Tittel: VS: Møteprotokoll 13.11.14: Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

---

Fra: Erichsen, Marion [Marion.Erichsen@vaf.no]

Sendt: 17. november 2014 08:34

To: Andresen, Kenneth; Andresen, Kristin Tofte; Arild Kjebekk (vara); Charlotte Skarpodde; Eikeland, Christian; Damman, Terje; FFO; Glomsaker, Kåre; Haavorstad, Olav; Hauge, Arly; Hovland, Helge Ødegård; Jorunn F. Roland (Medlem); Karin Hodne (Medlem); Karlsen, Arne; Kirsten Huser Leschbrandt (2. vara); Hamar, Kjell Ståle; Kjell Ståle Hamar (vara); Knut Brox (Medlem); Macdonald, Cheryl; Tjomsland, Oddlaug Hesland; Politisk sekretariat; Richardsen, Wanja; Runden, Toril; SAFO (Oddvar Skoland); Siri Topstad (Medlem); sissel.solaas@gmail.com; Solgaard, Lise; Svensson, Odd Joar; Thor Messel (1. vara); Tom Atle Steffensen (vara); Torbjørn Gjerdahl; Torkelsen, Jan H.; Trine Lise Systad (Medlem); Trude Kjelle (Aust-Agder); Westermoen, Thore; Åsta Løvdal (vara); Audnedal fellestråd for eldre og funksj.h.; Farsund komm.råd for funksj.h.; Flekkefjord komm.råd for funksj.h.; Hægebostad fellestråd for eldre og funksj.h.; Kristiansand komm.råd for funksj.h.; Kvinesdal komm.råd for funksj.h.; Lindesnes fellestråd for eldre og funksj.h.; Lyngdal komm.råd for funksj.h.; Mandal komm.råd for funksj.h.; Marnardal fellestråd for eldre og funksj.h.; Sirdal eldreråd; Songdalen fellestråd for eldre og funksj.hemmede; Ingrid Nyquist; Vennesla komm.råd for funksj.h.; Åseral fellestråd for eldre og funksj.h.

Cc: Holthe, Åse; Lorentzen, Marianne Kvanvik

Emne: Møteprotokoll 13.11.14: Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Vedlagt oversendes møteprotokoll 13.11.14: Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Med vennlig hilsen

Marion Erichsen
Konsulent

Informasjon og service/politisk sekretariat
Vest-Agder fylkeskommune [cid:image001.png@01CD79F1.A6DEF040]

Telefon: 38 07 47 35

E-post: marion.erichsen@vaf.no<<mailto:marion.erichsen@vaf.no>>

Hjemmeside: www.vaf.no<<http://www.vaf.no>>

[cid:image002.png@01CD79F1.A6DEF040]

MØTEPROTOKOLL

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder

Dato: 13.11.2014 kl. 10:00

Sted:

Arkivsak: 14/00006

Tilstede: Jorunn F. Roland, Charlotte Wesenberg, Knut Brox, Karin Hodne, Trine Lise Systad og Siri Topstad.

Forfall: Christian Eikeland

Andre: Steinar Knutsen, Cheryl McDonald, Helle Ingeborg Mellingen var tilstede under orienteringer: LIM-planen og ny kunnskap om barrierer for unge med funksjonsnedsettelse.

Protokollfører: Informasjon og service v/ møtesekretær Marion Erichsen.

Agenda:

- Orientering om LIM-planen v/ Lisbeth Reed
- Orientering om ny kunnskap om barrierer for unge med funksjonsnedsettelse v/ direktør Signe Opsahl, Likestillingssenteret
- Orientering om Årsbudsjett 2015/Økonomiplan 2015-2018 v/ økonomisjef Lise Solgaard
- Orientering om skolebruksplan for Vest-agderskolen fram mot 2030 v/ Åse Holthe
- Orientering om spesialundervisning i videregående opplæring – tilbakemeldinger etter forvaltningsrevisjon v/ Marianne K. Lorentzen

SAKSKART			Side
Godkjenning av protokoll			
Behandling av utvalgssak			
13/14	14/27869-1	Vårkonferanse 2015	3
14/14	13/10287-32	LIM-planen - regional plan for likestilling, inkludering og mangfold på Agder 2014-2027 og	4

		Handlingsprogram 2015-2019. Endelig behandling etter høring og offentlig ettersyn.	
15/14	14/24423-43	Årsbudsjett 2015	5
16/14	14/24423-44	Økonomiplan 2015-2018	6
17/14	14/26311-67	Skolebruksplan for Vest-Agderskolen fram mot 2030	7
18/14	14/27942-1	Høringsuttalelse Strategiplan 2015-17 for Sørlandet sykehus HF	8
19/14	14/24051-3	Spesialundervisning i videregående opplæring - tilbakemelding etter forvaltningsrevisjon	9
Referatsaker			
33/14	14/00121-27	Vennesla råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne: Møteprotokoll 07.10.2014	10
34/14	14/00121-29	Møteprotokoll 21.10.2014 - Åseral fellesråd for eldre og funksjonshemma	10
35/14	14/00121-26	Møteprotokoll - fylkesrådet for funksjonshemmede	11
Eventuelt			
2/14	14/18603-11	BRA-ordningen kan opphøre; orientering	12

Kristiansand, 13.11.2014

Karin Hodne
Nestleder

Godkjenning av protokoll fra møte 23.10.14

Protokollen ble godkjent.

Merknader til innkalling: Det var varslet om at sakene ville komme sent.

Merknader til sakskart: Ingen.

Behandling av utvalgssak

13/14 Vårkonferanse 2015

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	13.11.2014	13/14

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar saken til orientering.

Møtebehandling

Medlemmene ble enige om følgende:

Dato for vårkonferansen settes til 24. april 2015.

Sted: Buen (Mandal), Rosfjord(Lyngdal), Scandic bystranda (Kristiansand) eller Quality Sørlandsparken(Kristiansand) – sekretæren sjekker ledig/pris/kapasitet.

Det blir deltakeravgift på kr. 300,- pr. person.

Tema: FN-konvensjonen, Likestillingsplan, gruppearbeid.

Invitere en utvidet målgruppe ut over de kommunale råd (administrasjonen i Vest-Agder fylkeskommune).

Votering

Enstemmig

Vedtak

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar saken til orientering, med følgende opplysninger som kom frem i møtet:

Dato for vårkonferansen 2015 blir 24. april.

Sted: Ikke avklart

Deltakeravgift: kr. 300,- pr. person.

Tema: FN-konvensjonen, Likestillingsplanen, gruppearbeid.

14/14 LIM-planen - regional plan for likestilling, inkludering og mangfold på Agder 2014-2027 og Handlingsprogram 2015-2019. Endelig behandling etter høring og offentlig ettersyn.

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Yrkesopplæringsnemnda	11.11.2014	13/14
10 Ungdommens fylkesting	16.12.2014	
2 Ungdommens fylkesutvalg	11.11.2014	11/14
3 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	13.11.2014	14/14
4 Fylkeseldrerådet i Vest-Agder	17.11.2014	13/14
5 Hovedutvalg for kultur og utdanning	18.11.2014	76/14
6 Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø	19.11.2014	99/14
7 Administrasjonsutvalget	20.11.2014	12/14
8 Fylkesutvalget	25.11.2014	115/14
9 Fylkestinget	16.12.2014	

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

1. Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold på Agder (2015 - 2027) med Handlingsprogram (2015 – 2019) vedtas i henhold til plan- og bygningslovens §8.1.
2. Fylkestinget forutsetter at den regionale planen med handlingsprogram også vedtas i Aust-Agder.

[Click here to enter text.](#)

Møtebehandling

Lisbeth Reed orienterte om saken.

Votering

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne gikk enstemmig inn for å ta fylkesrådmannens innstilling til orientering

Vedtak

1. Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold på Agder (2015 - 2027) med Handlingsprogram (2015 – 2019) vedtas i henhold til plan- og bygningslovens §8.1.
2. Fylkestinget forutsetter at den regionale planen med handlingsprogram også vedtas i Aust-Agder.

15/14 Årsbudsjett 2015

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Yrkesopplæringsnemnda	11.11.2014	12/14
2 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	13.11.2014	15/14
3 Fylkeseldrerådet i Vest-Agder	17.11.2014	15/14
4 Hovedutvalg for kultur og utdanning	18.11.2014	62/14
5 Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø	19.11.2014	89/14
6 Administrasjonsutvalget	20.11.2014	10/14
7 Ungdommens fylkesutvalg	11.11.2014	9/14
8 Ungdommens fylkesting	16.12.2014	

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

Yrkesopplæringsnemnda, hovedutvalget for kultur og utdanning, hovedutvalget for samferdsel, areal og miljø, administrasjonsutvalget, fylkeseldrerådet og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, tar forslaget til årsbudsjett 2015 til orientering.

Møtebehandling

Lise Solgaard orienterte om saken.

Votering

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar forslag til årsbudsjett 2015 til orientering.

Vedtak

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar forslag til årsbudsjett 2015 til orientering.

16/14 Økonomiplan 2015-2018

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Ungdommens fylkesutvalg	11.11.2014	10/14
1 Yrkesopplæringsnemnda	11.11.2014	11/14
2 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	13.11.2014	16/14
3 Fylkeseldrerådet i Vest-Agder	17.11.2014	16/14
4 Hovedutvalg for kultur og utdanning	18.11.2014	63/14
5 Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø	19.11.2014	90/14
6 Administrasjonsutvalget	20.11.2014	11/14
8 Ungdommens fylkesting	16.12.2014	

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

Yrkesopplæringsnemnda, hovedutvalget for kultur og utdanning, hovedutvalget for samferdsel, areal og miljø, administrasjonsutvalget, fylkeseldrerådet og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, tar forslaget til økonomiplan 2015-2018 til orientering.

Møtebehandling

Lise Solgaard orienterte om saken.

Votering

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar forslag til økonomiplan 2015-2018 til orientering.

Vedtak

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar forslag til økonomiplan 2015-2018 til orientering.

17/14 Skolebruksplan for Vest-Agderskolen fram mot 2030

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Ungdommens fylkesutvalg	11.11.2014	12/14
2 Yrkesopplæringsnemnda	11.11.2014	14/14
3 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	13.11.2014	17/14
4 Hovedutvalg for kultur og utdanning	18.11.2014	74/14
5 Administrasjonsutvalget	20.11.2014	13/14
6 Fylkesutvalget	25.11.2014	110/14
7 Ungdommens fylkesting	16.12.2014	
8 Fylkestinget	16.12.2014	

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

1. Det etableres to skoler i Lister med hver sin skoleledelse. En skole lokaliseres i Flekkefjord og en skole lokaliseres i Farsund eller i Lyngdal. Det fremmes en ny sak våren 2015 om lokalisering av skolen i øst og konkret forslag til fordeling av utdanningsprogram/klasser.
2. Naturbruksopplæringen legges til en større videregående skole. Det fremmes en ny sak om anvendelse av Søgnetunet våren 2015.
3. Skolene i Kristiansand tar i mot økt elevtall etter 2020. Det fremmes ny sak om konkret fordeling av utdanningsprogram/utbygging våren 2015. Det bygges ikke ny videregående skole på Tangvall i denne planperioden.

Møtebehandling

Åse Holthe orienterte om saken.

Representanten Trine Lise Systad fremmet følgende tilleggsforslag:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar skolebruksplan for Vest-Agderskolen fram mot 2030 til orientering, men ønsker i tillegg å understreke at øvre grense for skyss pr. reisevei til skolen må tilstrebes å bli så kort som mulig.

1 times reisevei mener råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne er det absolutt maksimale elever må skysses pr. skolevei.

Votering

Fylkesrådmannens innstilling med Trine Lise Systads tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Det etableres to skoler i Lister med hver sin skoleledelse. En skole lokaliseres i Flekkefjord og en skole lokaliseres i Farsund eller i Lyngdal. Det fremmes en ny sak våren 2015 om lokalisering av skolen i øst og konkret forslag til

fordeling av utdanningsprogram/klasser.

2. Naturbruksopplæringen legges til en større videregående skole. Det fremmes en ny sak om anvendelse av Søgnetunet våren 2015.
3. Skolene i Kristiansand tar i mot økt elevtall etter 2020. Det fremmes ny sak om konkret fordeling av utdanningsprogram/utbygging våren 2015. Det bygges ikke ny videregående skole på Tangvall i denne planperioden.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar skolebruksplan for Vest-Agderskolen fram mot 2030 til orientering, men ønsker i tillegg å understreke at øvre grense for skyss pr. reisevei til skolen må tilstrebes å bli så kort som mulig.

1 times reisevei mener råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne er det absolutt maksimale elever må skysses pr. skolevei.

18/14 Høringsuttalelse Strategiplan 2015-17 for Sørlandet sykehus HF

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	13.11.2014	18/14
2 Fylkeseldrerådet i Vest-Agder	17.11.2014	17/14
3 Fylkesutvalget	25.11.2014	114/14

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

Møtebehandling

Representanten Siri Topstad fremmet følgende tilleggsforslag:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne mener det i denne perioden bør være et viktig mål å etablere faste former for oppfølging av pårørende – særlig når barn er pårørende.

Formidling av rettigheter, anerkjennelse av rollen og medvirkning er sentrale begreper. Det er viktig å se pårørende både som aktive støttespillere og som mennesker med behov for individuell oppfølging.

Votering

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne går enstemmig inn for fylkesrådmannens innstilling med Siri Topstads tilleggsforslag.

Vedtak

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne går enstemmig inn for fylkesrådmannens innstilling til høringsinnspill til strategiplan 2015-17 for Sørlandet Sykehus HF slik det fremkommer i saken, med følgende tilleggsforslag:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne mener det i denne perioden bør være et viktig mål å etablere faste former for oppfølging av pårørende – særlig når barn er pårørende.

Formidling av rettigheter, anerkjennelse av rollen og medvirkning er sentrale begreper. Det er viktig å se pårørende både som aktive støttespillere og som mennesker med behov for individuell oppfølging

19/14 Spesialundervisning i videregående opplæring - tilbakemelding etter forvaltningsrevisjon

Saksgang	Møtedato	Sakner
1 Hovedutvalg for kultur og utdanning	18.11.2014	82/14
2 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	13.11.2014	19/14

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

Tilbakemeldingen etter fylkesrevisjonens forvaltningsrevisjon på spesialundervisning i videregående opplæring godkjennes.

Møtebehandling

Marianne K. Lorentzen orienterte om saken.

Votering

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne går enstemmig inn for fylkesrådmannens innstilling til tilbakemeldingen etter fylkesrevisjonens forvaltningsrevisjon på spesialundervisning i videregående opplæring godkjennes.

Vedtak

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne godkjenner tilbakemeldingen etter fylkesrevisjonens forvaltningsrevisjon på spesialundervisning i videregående opplæring.

Referatsaker

33/14 Vennesla råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne: Møteprotokoll 07.10.2014

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	13.11.2014	33/14

Møtebehandling

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne gikk gjennom referatsak 33/14.

Votering

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne gikk enstemmig inn for å ta referatsak 33/14 til orientering.

Vedtak

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar referatsak 33/14 til orientering

34/14 Møteprotokoll 21.10.2014 - Åseral fellesråd for eldre og funksjonshemma

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	13.11.2014	34/14
2 Fylkeseldrerådet i Vest-Agder	17.11.2014	54/14

Møtebehandling

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne gikk gjennom referatsak 34/14.

Votering

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne gikk enstemmig inn for å ta referatsak 34/14 til orientering.

Vedtak

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar referatsak 34/14 til orientering.

35/14 Møteprotokoll - fylkesrådet for funksjonshemmede

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	13.11.2014	35/14

Møtebehandling

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne gikk gjennom referatsak 35/14.

Votering

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne gikk enstemmig inn for å ta referatsak 35/14 til orientering.

Vedtak

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar referatsak 35/14 til orientering.

Eventuelt

2/14 BRA-ordningen kan opphøre; orientering

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	13.11.2014	2/14
2 Fylkeseldrerådet i Vest-Agder	17.11.2014	5/14
3 Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø	19.11.2014	97/14

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

SAM-utvalget tar saken til orientering.

Møtebehandling

Representanten Siri Topstad fremmet følgende tilleggsforslag:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne beklager at BRA-midlene nå ser ut til å falle bort. Midlene har i særlig grad gitt Kristiansand en god infrastruktur. Da bomavgiften økte, kunne byen også tilby et godt og moderne kollektivtilbud. Økte passasjertall har med det også gitt en miljøgevinst.

Votering

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne går enstemmig inn for fylkesrådmannens innstilling med Siri Topstads tilleggsforslag.

Vedtak

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar saken til orientering med følgende tilleggsforslag:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne beklager at BRA-midlene nå ser ut til å falle bort. Midlene har i særlig grad gitt Kristiansand en god infrastruktur. Da bomavgiften økte, kunne byen også tilby et godt og moderne kollektivtilbud. Økte passasjertall har med det også gitt en miljøgevinst.

3/13: Møtedatoer for 2015

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne gikk enstemmig inn for følgende foreslåtte møtedatoer for 2015:

10.02.15, 26.03.15, 24.04.15 (vårkonferanse), 19.05.15, 08.09.15 og 15.10.15. og 09.11.15 (Reserve).

Når møteoversikt 2015 i fylkeskommunale utvalg, råd og nemnder er ferdig blir den distribuert til medlemmene. Oversikten blir også lagt tilgjengelig på Vest-Agder fylkeskommunes hjemmesider.

4/14: Økonomiplan 2015 – inntak av 5 lærlinger i planperioden:

Representanten Trine Lise Systad hadde følgende innspill:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne er i økonomiplan 2015-2018 orientert om at fylkeskommunen skal ta inn 5 lærlinger i planperioden.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne ønsker å utfordre fylkeskommunen i forhold til å ta inn en eller flere av de 5 lærlingene som (er) med nedsatt funksjonsevne. Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne mener det er av stor betydning at fylkeskommunen selv går foran med gode eksempler i forhold til sysselsetting og nedsatt funksjonsevne

Medlemmene i råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne var enige i Trine Lise Systads forslag, og retter en henvendelse til fylkesrådmannen på dette.

5/14: Brev til AKT vedr. lokalbuss/flybuss til/fra Kjevik flyplass - ikke tilgjengelig for:rullestolbrukere.

Representanten Knut Brox orienterte om et brev som er sendt fra fylkeskommunen (Mette Kirkhus Johansen) til AKT, vedr. lokalbuss/flybuss til/fra Kjevik flyplass som er umulig å bruke for rullestolbrukere. Her må endringer til.

6/14: Saker som skal til rådet eller ikke:

Representanten Siri Topstad mener at det er viktig å komme tidlig inn i saksgangen for å kunne gi gode innspill i saker som skal behandles i det politiske systemet. Dette blir satt på dagsorden til neste møte, med bakgrunn i "om lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m." (Rundskriv A-28/2007 – Det kongelige arbeids- og inkluderingsdepartementet).

Punkt 9: RS 315 Vårkonferanse 2015 - Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder

Fra: Ingrid Nyquist[Ingrid.Nyquist@sogne.kommune.no]

Dato: 26.01.2015 07:58:36

Til: Camilla Erland Aarnes

Tittel: VS: Vårkonferanse 2015 - Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder

---

Fra: Erichsen, Marion [Marion.Erichsen@vaf.no]

Sendt: 16. januar 2015 10:43

To: Carol Reinertsen (Carol.Ann.Reinertsen@kristiansand.kommune.no); Mandal komm.råd for funksj.h.; Farsund eldreråd; Flekkefjord komm.råd for funksj.h.; Vennesla eldreråd; Marnardal fellesråd for eldre og funksj.hemmede; Hakon.belsby@songdalen.kommune.no; Åseral fellesråd for eldre og funksjonshemmede; Audnedal fellesråd for eldre og funksjonshemmede; Lindesnes fellesråd for eldre og funksj.hemmede; Hægebostad fellesråd for eldre og funksj.h.; Kvinesdal komm.råd for funksj.h.; Sirdal komm.råd for funksj.h.; Lyngdal eldreråd; Ingrid Nyquist; #_ALLE i - SENTRALADMINISTRASJONEN
Cc: Eikeland, Christian; Karin Hodne (Karin.Hodne@kruse-smith.no); lotte berg; Knut Brox (Medlem); Jorunn F. Roland (Medlem); Siri Topstad (Medlem); Trine Lise Systad (Medlem)
Emne: Vårkonferanse 2015 - Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder

Hei

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne planlegger i disse dager vårkonferansen 2015. For å få dette til å passe inn i kalender er det allerede nå ønskelig å gå ut med følgende opplysninger:

Dato: 24. april

Sted: Buen kulturhus, Mandal (Elvesalen)

Tema: FN-konvensjonen, Likestillingsplanen, gruppearbeid

Deltakeravgift: Kr. 300,-

Program og påmelding vil bli sendt ut så snart dette er klart, men merk deg datoen allerede nå!

Med vennlig hilsen

Marion Erichsen

Konsulent

Organisasjonsseksjonen/politisk sekretariat

Vest-Agder fylkeskommune [cid:image001.png@01CD79F1.A6DEF040]

Telefon: 38 07 47 35/41 62 00 03

E-post: marion.erichsen@vaf.no<<mailto:marion.erichsen@vaf.no>>

Hjemmeside: www.vaf.no<<http://www.vaf.no/>>

[cid:image002.png@01CD79F1.A6DEF040]

Punkt 10: RS 415 Fylkespris for universell utforming

Foreslå kandidater til fylkespris for universell utforming

Som en oppfølging av Fylkesstrategi for universell utforming, skal det deles uten fylkespris på 20 000 kroner for 2014. Prisen er et samarbeid mellom Fylkesmannen og Vest-Agder fylkeskommune. Forslag til den/de som fortjener prisen, bør inneholde en enkel beskrivelse med eventuelle bilde(r), og en begrunnelse for hvorfor dette tiltaket, produktet eller tjenesten bør tildeles fylkesprisen. Du kan foreslå deg selv eller andre. Har du et godt eksempel, eller kjenner til en virksomhet i vårt fylke som har gjort en ekstra innsats for at alle skal kunne delta? Send en e-post, ring eller skriv innen fristen 5. februar.

Prisen tiltenkes fysisk tilrettelegging, produkter og tjenester som tilfredsstillende krav om universell utforming. Eksempelvis nettsted, museum, butikk, restaurant, kontor, rutestasjon, park, lekeplass, nærområde, nærmiljøanlegg, idrettsarenaer, turområder m.m. Med produkter mener vi praktiske gjenstander eller innretninger som i seg selv eller som komponent, er "bra for alle – nødvendig for noen". Prisen kan deles ut til både det private og offentlige, og mottakeren kan være en person, produktutvikler, gruppe/organisasjon, forening, kommune som har gjort en ekstra innsats for å oppnå tilgjengelighet for alle.

Fylkesrådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest- Agder har vedtatt statutter, og det er Fylkesrådet som vedtar hvem som skal tildeles prisen.

[Nærmere informasjon om prisen finnes i statutter som kan sees her.](#)

[/dm_documents/internett_orientering_statutter_fylkespris_cpsag.pdf](#)

Forslag sendes til:

Vest-Agder fylkeskommune
Postboks 517 Lund
4605 Kristiansand

Telefon 38 07 45 12

E-post: postmottak@vaf.no

Punkt 11: RS 515 Informasjonsskriv - Kommunenes og fylkeskommunenes ansvar og oppgaver for rådet for personer med nedsatt funksjonsevne

Alle landets kommuner og fylkeskommuner

Deres ref:

Vår ref: 2013/71563-12

Arkivkode: 720

Dato: 14.01.2015

Oppnevning av nye råd for personer med nedsatt funksjonsevne høsten 2015

Barne-, ungdoms, og familiedirektoratet (Bufdir) har ansvar for å følge opp lov om råd eller annen representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for menneske med nedsatt funksjonsevne, og gi informasjon og veiledning om rådernes arbeid.

Vedlagte informasjonsskriv er rettet mot ordfører/fylkesordfører, rådmann/fylkesrådmann og saksbehandlere. Vi ber om at følgebrevet og informasjonsskrivet også videresendes til rådet for personer med nedsatt funksjonsevne i kommunen/fylkeskommunen.

Høsten 2015 er det valg. Alle kommuner og fylkeskommuner skal da oppnevne nye råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det er viktig at rådene kommer raskt på plass, at de får god opplæring og at de får nødvendige rammer for sitt virke.

Bufdir ønsker med vedlagte informasjonsskriv å orientere om den lovpålagte prosessen kommunene og fylkeskommunene må gjennom for å etablere rådene.

- Organisasjonene har forslagsrett ved oppnevning av nye rådsmedlemmer.
- Kommuneadministrasjonen og ansatte i fylkeskommunene anbefales ikke å være representert i rådene.
- Kommuner/fylkeskommuner bør passe på god aldersfordeling.
- Rådet bør få eget budsjett.
- Kommunestyret/fylkestinget vedtar mandat for rådet.
- Rådet trenger tilstrekkelige sekretærressurser fra kommunen/fylkeskommunen.
- Kommunen/fylkeskommunen må sørge for at rådet får nødvendig opplæring, gjerne gjennom deltakelse i folkevalgtopplæringen.

Vi viser forøvrig til rundskriv om [representasjonsordningen for mennesker med nedsatt funksjonsevne](#)

og vår temaside «[Råd for personer med nedsatt funksjonsevne](#)» .

Med hilsen

Mari Trommald (e.f)
direktør

Anna Bjørshol
avdelingsdirektør

Vedlegg: Kommunenes/fylkeskommunenes ansvar og oppgaver for rådet for personer med nedsatt funksjonsevne

Kopi: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
FFO
SAFO
KS

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Fra: Anders Eriksen[anders.eriksen@bufdir.no]

Dato: 26.01.2015 14:47:05

Til: Anders Eriksen

Tittel: Informasjonsskriv - Kommunenes og fylkeskommunenes ansvar og oppgaver for rådet for personer med nedsatt funksjonsevne

---

Til landets kommuner og fylkeskommuner

Vedlagt oversendes informasjonsskriv fra Bufdir om kommunenes og fylkeskommunenes ansvar og oppgaver for rådet for personer med nedsatt funksjonsevne.

Med vennlig hilsen

Anders Eriksen

seniorrådgiver

Bufdir - Deltasenteret

Stensberggt. 27 Postboks 8113 Dep, 0032 Oslo

Telefon: 46 61 98 12

e-post: anders.eriksen@bufdir.no

Kommunens og fylkeskommunens ansvar og oppgaver for rådet for personer med nedsatt funksjonsevne

Innledende kommentarer

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) har gitt Bufdir i oppdrag å følge opp lov om råd eller annen representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for mennesker med nedsatt funksjonsevne og gi informasjon og veiledning om rådenes arbeid. Som en oppfølging av loven har BLD utarbeidet [Rundskriv Q -21/2012](#).

Bufdir har utarbeidet dette informasjonsskrivet til kommuner, fylkeskommuner og rådene. Informasjonsskrivet gir anbefalinger på enkelte områder som er vesentlig for rådenes arbeid.

Lovpålagt ordning

Det er lovfestet at alle kommuner skal ha et råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne eller annen likeverdig representasjonsordning, se [§ 2 i Lov om råd eller annen representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for mennesker med nedsatt funksjonsevne m.m.](#)

Organisasjonene har forslagsrett ved oppnevning av nye rådsmedlemmer

Ved oppnevning av nye råd høsten 2015 skal kommunene og fylkeskommunene innhente forslag på kandidater fra funksjonshemmedes organisasjoner. Funksjonshemmedes organisasjoner har en lovfestet rett til å medvirke på dette stadiet i arbeidet med oppnevning av nytt råd, se [lovens § 6 siste setning](#). Det er derfor viktig å starte arbeidet i god tid (våren 2015) slik at nye råd kan oppnevnes kort tid etter valget i 2015. Det bør oppnevnes representanter fra ulike organisasjoner i rådet. Kommuner og fylkeskommuner bør derfor sørge for å be om kandidater med ulike organisasjonstilknytning ved innhenting av navn på kandidater.

Aldersfordeling

I gjennomsnitt er 1 % av medlemmene i kommunale råd under 25 år. Nærmere halvparten av medlemmene er over 60 år (NIBR 2013¹). Dette kan være uheldig når rådene også skal behandle spørsmål knyttet til barn og ungdom.

Det viktig at rådene gjenspeiler befolkningens alderssammensetning. Det gjør rådene mer representative, og det har betydning for hvilke saker rådene arbeider med. Bufdir oppfordrer kommuner og fylkeskommuner til å oppnevne flere unge medlemmer til rådene høsten 2015. Ved innhenting av forslag på nye rådsmedlemmer fra funksjonshemmedes organisasjoner bør organisasjonene også oppfordres til å sende inn navn på kandidater som er under 30år.

Unngå kommuneadministrasjonen og ansatte i fylkeskommunene i rådene

Ansatte i kommuneadministrasjonen/fylkeskommunen bør ikke sitte som rådsmedlemmer.

Rådsmedlemmer ansatt i administrasjonen, og som arbeider med saker som er sentrale for rådet, vil kunne bli inhabile. Drøfting av saker og samarbeid for øvrig bør heller skje når administrasjonen forbereder saker som vil bli tatt opp til behandling i kommunestyret/fylkestinget. (Se [avsnitt 3.1 Formelle krav i rundskriv Q 21-12](#), hvor blant annet nødvendigheten av å ta hensyn til kommuneloven § 40 nr. 3 bokstav b er omtalt).

Sekretærfunksjonen

Kommuner og fylkeskommuner er pliktet til å stille tilstrekkelig sekretærressurs til rådighet for rådene. Omtrent halvparten av kommunale råd har en sekretærfunksjon som utgjør under 10 % av et årsverk (NIBR 2013). Bufdir mener at en stillingsressurs på under 10 % er knapt. Sekretærressursen må være i samsvar med de oppgaver rådet skal utføre. Det er også viktig at sekretæren har god faglig kompetanse til å bistå rådet på ulike saksområder. [Rundskriv Q-21/2012](#) anbefaler at sekretærfunksjonen knyttes til rådmannskontoret. Plassering ved rådmannskontoret vil være en sentral plassering som kan øke rådernes mulighet til å være bredt orientert og ta opp saker fra alle saksområder.

Rådet har rett til å uttale seg før kommunestyre/fylkesting oppretter sekretariat.

Mandat/retningslinjer for kommunale råd for personer med nedsatt funksjonsevne

Den enkelte kommune/fylkeskommune skal utarbeide mandat/retningslinjer for rådet. Loven fastslår at kommunestyret vedtar mandat for kommunale råd og fylkestinget for fylkeskommunale råd.

Mandatet bør klargjøre:

- Overordnet målsetting for rådets arbeid.
- Hvilke instanser rådet skal rådgis, dvs. i første rekke kommune/fylkeskommune.
- Saksområdet for rådet og hvilke typer saker kommunen/fylkeskommunen skal legge fram for rådet.

---

¹ [NIBR-notat 2014: 101: Råd, regler og representasjon](#) - Eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne

- Ansvarlig for sekretariatsfunksjonen og hvilke oppgaver som skal utføres av sekretariatet.

Kommunestyre og fylkesting bør vurdere å ta inn rutiner og anbefalinger for samhandling mellom rådet og kommunen/fylkeskommunen i mandatet.

Budsjett

Alle kommuner og fylkeskommuner bør vedta eget budsjett for rådet. Med et eget årsbudsjett vil rådene i større grad kunne planlegge sin virksomhet og aktiviteter det enkelte år.

Rådet har rett til å uttale seg før kommunestyre/fylkesting vedtar rådets budsjett (se § 7 [Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m.](#) hvor slike administrative forhold er omtalt). Det bør avsettes tilstrekkelig med midler slik at rådet kan utføre de oppgaver som er forutsatt i loven. Rådernes budsjett bør bl.a. inneholde poster for møtegodtgjøring, dekning av tapt arbeidsfortjeneste for rådsmedlemmer, arrangement/deltakelse på seminarer og post for opplæring av rådets medlemmer. Størrelsen på møtegodtgjørelse står kommunen/fylkeskommunen fritt til å fastsette.

Opplæring/kompetanse

Kommuner og fylkeskommuner bør sørge for å inkludere rådene i folkevalgtopplæringen. Folkevalgtopplæringen gir bl.a. innblikk i det politiske oppdraget, sammensetning av kommunale og fylkeskommunale organer, forholdet mellom folkevalgte og administrasjonen og kommunale og fylkeskommunale styringsinstrumenter. Rådsmedlemmene trenger også denne kunnskapen for å gi råd til kommuner og fylkeskommuner i saker som er viktig for personer med nedsatt funksjonsevne. Folkevalgtopplæringen foregår gjerne like etter kommune-/fylkestingsvalg, og det er derfor viktig at rådene oppnevnes raskt etter valget slik at de kan delta i opplæringen.

I tillegg trenger rådene kunnskap på ulike fagområder. F.eks. har Direktoratet for byggkvalitet utviklet et [opplæringsverktøy for medvirkning i universell utforming innenfor plan- og bygningslovens virkeområde](#) som kan egne seg for selvstudium når det gjelder rådernes arbeid på dette saksfeltet.

Hvilke saker kan rådene arbeide med?

Rådene bør i størst mulig grad ivareta hele bredden i sine rådgivingsoppgaver. Det betyr å uttale seg i saker innen blant annet:

- universell utforming, spesielt plansaker
- tjenester for personer med nedsatt funksjonsevne inkludert tjenester for mennesker med utviklingshemming
- arbeid mot diskriminering

Kommunen/fylkeskommunen må derfor sørge for at rådene får alle saker som kan ha betydning for personer med nedsatt funksjonsevne på et tidlig tidspunkt i saksbehandlingen.

Kan rådene ta opp saker på eget initiativ?

Kommuner og fylkeskommuner bør oppfordre rådene til å ta egne initiativ. Det følger av Lov om råd for menneske med nedsett funksjonsevne at rådet kan ta opp saker av eget initiativ.

Kontakt med rådene på nett

Kommuner/fylkeskommuner bør legge ut informasjon om rådene på kommunens/fylkeskommunens nettside. Mange kommuner/fylkeskommuner har et temaområde som heter «Politikk» med et undertema om utvalg og nemnder og som rådene legges inn under. Dette er en gunstig måte å gjøre det på. Når en klikker på «Utvalg og nemnder» bør en komme videre til et eget område for kommunens/fylkeskommunens råd for personer med nedsatt funksjonsevne.

Aktuell informasjon på nett kan være:

- rådets medlemmer, opplysning om hvem som er leder og nestleder og kontaktinformasjon
- rådets mandat, eventuell virksomhetsplan og årsmelding
- kort informasjon om de viktigste saker rådet arbeider med

Det bør også etableres en personuavhengig e-postadresse for rådssekretærfunksjonen. Det vil da bli unødvendig å oppdatere adressen ved skifte av sekretær, noe som vil gjøre det lettere å få kontakt med sekretæren. Et eksempel på personuavhengig adresse er raadfunksekr@kommune.no.

Kommunen/fylkeskommunen bør også legge ut sakspapirene til rådets møter på samme måte som for møter i andre råd og utvalg. Vi minner om at sakspapirer og annen informasjon må publiseres i formater som er tilgjengelig for alle, fortrinnsvis HTML.

Punkt 12: Z foreløpig protokoll fra møte i RFF 03.02.15

SØGNE KOMMUNE

Møteprotokoll

Utvalg: Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Møtested: Kommunestyresalen - Søgne rådhus

Dato: 03.02.2015

Tid: 13:30

Faste medlemmer som møtte:

Navn	Funksjon	Reprenter
Anniken Gray	Leder	AP
Kari Try Marøy	Medlem	

Forfall faste medlemmer:

Navn	Funksjon	Reprenter
Asbjørn Olaussen	Nestleder	
Frank Gyland	Medlem	
Vibecke Andersen	Medlem	H

Varamedlemmer som møtte:

Navn	Møtte for	Reprenter
------	-----------	-----------

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Camilla Erland Aarnes	Rådgiver

Kommunalsjef for helse og omsorg Gustav Skretting og enhetsleder Ola Frøysland orienterte om ombyggingsplaner for Søgne omsorgssenter og planer for Linnegrøvan 34.

Av 5 medlemmer var 2 medlemmer til stede, og rådet var dermed ikke beslutningsdyktige. Behandlingen av sak PS 1/15-PS 4/15 på sakskartet ble derfor utsatt til neste møte.

Underskrift:

Vi bekrefter med våre underskrifter at protokollen er ført i samsvar med det som ble bestemt i møtet.

Anniken Gray
Leder

Camilla Erland Aarnes
Rådgiver

Saksnr

Innhold

U.off.

PS 1/15

Godkjenning av protokoll fra møte 18.11.14

PS 2/15 Referatsaker 03.02.14

RS 1/15 Referat fra møte om selvhjelp - 13.11.14

RS 2/15 Møteprotokoll 13.11.14: Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

RS 3/15 Vårkonferanse 2015 - Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder

RS 4/15 Fylkespris for universell utforming

RS 5/15 Informasjonsskriv - Kommunenes og fylkeskommunenes ansvar og oppgaver for rådet for personer med nedsatt funksjonsevne

PS 3/15 Orientering om fiskeplass for rullestolbrukere

PS 4/15 Eventuelt 03.02.15

PS 1/15 Godkjenning av protokoll fra møte 18.11.14

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne godkjenner protokoll fra møte 18.11.14.

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 03.02.2015

Behandling:

Av 5 medlemmer var 2 medlemmer til stede, og rådet var dermed ikke beslutningsdyktige. Behandlingen av saken ble derfor utsatt til neste møte.

PS 2/15 Referatsaker 03.02.14

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar referatsakene til orientering.

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 03.02.2015

Behandling:

Av 5 medlemmer var 2 medlemmer til stede, og rådet var dermed ikke beslutningsdyktige. Behandlingen av saken ble derfor utsatt til neste møte.

RS 1/15 Referat fra møte om selvhjelp - 13.11.14

RS 2/15 Møteprotokoll 13.11.14: Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

RS 3/15 Vårkonferanse 2015 - Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder

RS 4/15 Fylkespris for universell utforming

RS 5/15 Informasjonsskriv - Kommunenes og fylkeskommunenes ansvar og oppgaver for rådet for personer med nedsatt funksjonsevne

PS 3/15 Orientering om fiskeplass for rullestolbrukere

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 03.02.2015

Behandling:

Av 5 medlemmer var 2 medlemmer til stede, og rådet var dermed ikke beslutningsdyktige. Behandlingen av saken ble derfor utsatt til neste møte.

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 18.11.2014**Behandling:****Vedtak/innstilling:****PS 4/15 Eventuelt 03.02.15****Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 03.02.2015****Behandling:**

Av 5 medlemmer var 2 medlemmer til stede, og rådet var dermed ikke beslutningsdyktige.